



Agencija za komunikacijska omrežja in storitve
Republike Slovenije

Kontroling in regulativa
Strateški kontroling in regulativa

Prejeto: 24-12-2019	Sig. z.: A010-03 Prih.:
Številka zadevo: 38241-4/2018	Vred: 43
V vrednost	

Številka: 191203-
Datum: 23.12.2019

Agencija za komunikacijska omrežja
in storitve Republike Slovenije

Stegne 7
1000 Ljubljana

Zadeva: **Pripombe na dopolnitev Analize upoštevnega trga 2 »Veleprodajno zaključevanje govornih klicev v posameznih mobilnih omrežjih.«**

Zveza: Analiza AKOS št. 38241-4/2018 objavljena na spletnih straneh dne 22.11.2019 2019

Spoštovani,

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve republike Slovenije (v nadaljevanju: Agencija) je dne 22.11. 2019 na svoji spletni strani objavila dopolnitev analize upoštevnega trga 2 »Veleprodajno zaključevanje govornih klicev v posameznih mobilnih omrežjih« (v nadaljevanju: dopolnjena Analiza). Hkrati je širšo javnost pozvala, da posreduje svoje pripombe oziroma predloge na objavljeno dopolnjeno Analizo najkasneje do 23.12. 2019. Z dopolnjeno Analizo je Agencija umaknila predlog obveznosti IP medomrežnega povezovanja, dodatno pa je opredelila ukrep v okviru obveznosti zagotavljanja enakega obravnavanja, ki se nanaša na interni tranzit klicev med fiksnim in mobilnim omrežjem.

Telekom Slovenije v nadaljevanju podaja naslednje pripombe na objavljeno dopolnitev Analize:

10.2. Obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja

Agencija na strani 50 dopolnjene analize v zvezi s predlagano dodatno obveznostjo v okviru obveznosti zagotavljanja enakega obravnavanja (omogočanje zaključevanja klicev v lastnem mobilnem omrežju preko medomrežnih povezav, ki jih imajo drugi operaterji vzpostavljene s fiksnim omrežjem družbe), navaja:

» Predlagani ukrep bo tako novim kot tudi potencialnim vstopnikom na trg (predvsem pa operaterjem, ki upravljajo izključno IP omrežja), omogočil učinkovito povezovanje z mobilnimi omrežji operaterjev, brez nepotrebnih dodatnih investicij v TDM opremo za medomrežno povezovanje in brez neupravičenega zaračunavanja za interni tranzit med fiksnim in mobilnim omrežjem. Novi vstopniki imajo namreč na podlagi trenutno veljavnih odločb na trgu 3 iz leta 2014 možnost, da se s fiksnimi omrežji operaterjev povezujejo preko IP medomrežnih povezav. Ukrep je tudi sorazmeren, saj mobilnim operaterjem ne nalaga zagotavljanja neposrednega IP medomrežnega povezovanja z lastnim mobilnim omrežjem in s tem IP povezljivosti med mobilnimi omrežji, temveč zagotavlja zgolj, da se govorni promet, ki je posredovan v fiksno omrežje operaterja zaključi pri uporabnikih v mobilnem omrežju operaterja, brez dodatnih stroškov za interni tranzit. Pri tem pa bo operater, ki zaključuje klice, upravičen do zaračunavanja regulirane cene za zaključevanje klicev v mobilnem omrežju.«



Agencija nadalje še vedno vztraja pri ugotovitvi, da *pri internem tranzitu klicev med fiksnim in mobilnim omrežjem znotraj učinkovitega operaterja, ki upravlja enotno fiksno-mobilno konvergenčno omrežje, poleg stroškov zaključevanja klicev, ki so odvisni od omrežja v katerem se zaključuje posamezen klic – bodisi v fiksno bodisi v mobilno omrežje, ne nastajajo dodatni stroški oziroma t.i. dolgoročni inkrementalni (prirastni) stroški (pure LRIC). Iz navedenega razloga bo tovrstni operater lahko zaračunal samo strošek učinkovitega zaključevanja klicev glede na omrežje v katerem se klic zaključuje – bodisi v fiksno bodisi v mobilno omrežje – in torej ne bo upravičen do dodatnega zaračunavanja »tranzita«, saj ta naj ne bi imel podlage v dejansko nastalih stroških učinkovitega operaterja. Poleg tega operaterji po navedbah Agencije tudi postopoma prehajajo na enotno IMS platformo za fiksne in mobilne storitve, kar še dodatno spodbuja uvajanje NFV/SDN tehnologij v omrežja operaterjev.*

Telekom Slovenije ponovno odločno nasprotuje gornjim ugotovitvam Agencije.

Dejstvo, da Telekom Slovenije nima več TDM central v mobilnem omrežju ne pomeni, da je omrežje All IP. Večina mobilnega govornega prometa še vedno poteka po signalizaciji SS7, ki se tudi prenaša ob posredovanju klicev v druga omrežja (tako v fiksno omrežje Telekoma Slovenije, kot tudi vsa ostala omrežja, s katerimi je medomrežno povezano).

Tranzit klicev med fiksnim in mobilnim omrežjem dokazano povzroča dodatne stroške, saj se pri prenosu uporablja več dodatnih elementov omrežja. V fiksnem omrežju je to vsaj še Robni nadzornik sej (SBC), ki ga je Agencija ovrednotila na 0,02€ centa, kolikor bi moral operater dodatno plačati za posredovanje klica iz fiksnega v mobilno omrežje. Te stroške je nujno potrebno upoštevati v ceni tranzita klica, saj gre za ločeni omrežji z drugačnimi priključnimi točkami in elementi.

Agencija vztraja pri ugotovitvi, da se tranzit izvaja znotraj omrežja enega operaterja. Navedba ne drži, saj operaterji zaenkrat nimajo enotnega omrežja, kar pomeni, da se tranzit izvaja med omrežjema (fiksnim in mobilnim) in ne znotraj enotnega omrežja.

V zvezi s predlaganim dodatnim ukrepom, ki naj bi novim in potencialnim vstopnikom na trg omogočil učinkovito povezovanje z mobilnimi omrežji operaterjev brez nepotrebnih dodatnih investicij in brez neupravičenega zaračunavanja za interni tranzit, dodatno opozarjamo, da pri predlaganem načinu medomrežnega povezovanja prihaja do dodatnih stroškov pri usmerjanju klicev in da naj, v kolikor bo Agencija vztrajala pri naložitvi te dodatne obveznosti, v odločbi eksplicitno zapiše, da omogočanje zaključevanja klicev v lastnem mobilnem omrežju preko medomrežnih povezav, ki jih imajo drugi operaterji vzpostavljene s fiksnim omrežjem družbe, velja izključno za nove manjše vstopnike na trg, ki jih upravljajo izključno IP omrežja. V kolikor bi bila obveznost naložena generalno, bi lahko vsi mobilni operaterji v RS, s katerimi ima Telekom Slovenije vzpostavljeno »mobil-mobil« medomrežno povezavo, slednjo prekinili in ves promet preusmerili na fiksno omrežje Telekoma Slovenije. Telekom Slovenije nima kapacitet za interni tranzit prometa v takšnem obsegu, poleg tega pa mu s takšnim načinom posredovanja in usmerjanja prometa nastajajo dodatni stroški.

10.4. Obveznost cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva

Telekom Slovenije je v javnem posvetovanju na objavljeno predhodno Analizo pozval Agencijo, da omenjeno poglavje dopolni na način, da se bo lahko Telekom Slovenije do navedb sploh opredelil.

Tudi v dopoljnjeni Analizi pogrešamo dopolnitve, ki smo jih predlagali v prvotnih pripombah.

Agencija v zvezi s predlagano naložitvijo nove obveznosti cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva v delu, v katerem predlaga novo, še nižjo ceno zaključevanja govornih klicev v višini 0,00882 EUR/minuto, še vedno ne podaja ustreznih argumentov, zakaj je potrebno spremeniti regulirano ceno zaključevanja klicev v mobilnih omrežjih, ob dejstvu, da je Evropska komisija že sredi postopka določitve enotne veleprodajne cene zaključevanja klicev v EU in EGP, sedaj veljavna regulirana cena v RS pa ni med najvišjimi veljavnimi cenami v EU.

Telekom Slovenije opozarja, da tudi iz dopolnjene Analize ni razvidno, kaj se bo zgodilo z morebitnimi novimi operaterji s svojim omrežjem in naročniki, ki se bodo na trgu pojavili po opravljeni Analizi in izdaji odločb o določitvi operaterjev s pomembno tržno močjo. Telekom Slovenije meni, da bi morala Agencija predvideti mehanizem kako bo takšne nove akterje na trgu takoj po začetku komercialnega zagotavljanja storitev določila za operaterje s pomembno tržno močjo in jim določila regulirano ceno zaključevanja klicev v lastno omrežje.



TelekomSlovenije

V izogib sprožanja raznih medoperaterskih sporov v zvezi z določanjem cen zaključevanja klicev in neenakih pogojev predlagamo, da Agencija pri določitvi cene zaključevanja klicev obrazloži in zapiše, da bo s strani Agencije izračunana in določena vsakokrat veljavna cena za zaključevanje klicev enako veljala tudi za novo vstopajoče operaterje, ki v času nastanka Analize in določitve operaterja s pomembno tržno močjo še niso delovali na trgu in jim bo takšen položaj ugotovljen in obveznosti naložene naknadno v najkrajšem možnem času, skladno z dejanskim stanjem na trgu zaključevanja klicev v posamičnih javnih fiksni telefonskih omrežjih.

S spoštovanjem!

za 

mag. Samo Jošt
direktor strateškega kontrolinga in regulative



TelekomSlovenije
t.l.o. d.d.